

Johan Rødås
Rødåsveien 108
8219 FAUSKE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tillatelse til skadefelling av jerv i deler av Fauske og Sørfold kommuner - Johan Rødås

Fauske kommune fikk den 12. august 2021 tillatelse til skadefelling av jerv i beiteområdene til Johan Rødås i deler av Fauske og Sørfold kommuner, samt forlengelse av tillatelsen den 24. august. Skadefellingsforsøket varte fra 12. august til og med 1. september 2021. Etter funn av nytt kadaver, samt aktivitet av jerv i beiteområdet den 3. september, har Rødås per telefon søkt om ny fellingstillatelse på jerv.

Statsforvalteren innvilget søknaden per telefon og e-post samme dag, og dette brevet må ansees som et formelt vedtaksbrev av gitt tillatelse.

Fauske kommune kan ikke stille med kommunalt skadefellingslag.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir meg hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og 77, jf. rovviltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) jerv i deler av Fauske og Sørfold kommuner i tidsrommet fra og med 3. september til og med 9. september 2021 innenfor nærmere angitte vilkår. Tillatelsen til skadefelling gis til Johan Rødås, som har oppnevnt Raymond Osbakk som fellingsleder.

Vilkår

1. Fellingstillatelsen gjelder felling av én jerv i tidsrommet fra og med 3. september til og med 9. september 2021.
2. Fellingsområdet er avgrenset til deler av Fauske og Sørfold kommuner:
 - Øst for E6 fra Fauske til Straumen og nord for Nervatnet og Øvervatnet
 - Vest for Kjølviikdalen og sør for Straumvatnet.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.

4. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av jerv og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.
 - b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegerere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
 - c. Evt. krav om refusjon av utgifter skal sendes inn senest innen 01.10.2021. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for konfliktdempende tiltak](#).

5. Raymond Osbakk er fellingsleder og ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter.

Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

6. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Dersom det brukes rifle skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt.
7. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på telefon 47829091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
8. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
10. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på Rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.
11. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betingende fellingstillatelser og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Roviltnemnda i region 7 - Nordland fastsatte i vedtak av 2. juni 2021 en kvote på fire betingede fellingstillatelser for jerv i Nordland. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det ikke felt jerv av kvota.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av jerv:

Pkt. 2.3.5 I blå sone er skadefelling av jerv aktuelt ved akutte skadesituasjoner. I kalvingsland for rein hvor hovedflokkene kalver skal terskelen for uttak være lavere enn utenfor kalvingsland. Bestandsmålet skal så langt mulig oppnås utenfor kalvingsland i blå sone. Viktige vurderingspunkter for skadefelling av jerv i blå sone er: 1. skadeomfang; 2. skadepotensiale; 3. jervebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.

Pkt. 2.3.6 Utenfor blå sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av jerv som forventes å gjøre skade.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til jervebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av jerv jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i Norge.

De siste opplysningene om bestandssituasjonen for jerv fremgår i NINA Rapport 1874 Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2020, med justeringer i brev fra Rovdata 12.01.2020. De tre siste årene (2018-2020) er det registrert henholdsvis 58, 62 og 63 ynglinger av jerv på landsbasis. Våren 2019 ble det tatt ut 9 ynglinger, slik at «netto» antall ynglinger i 2020 var 54 stk. I Nordland er det påvist (antatt og dokumentert) hhv. 11, 11 og 12 ynglinger de siste tre årene, hvorav ett hiuttak i 2020.

Foreløpige tall for 2021 viser sju påviste ynglinger. I tillegg er det, basert på Rødås sine viltkamerabilder av opptil flere jerv på samme bildet, mistanke om en yngling i området som per i dag ikke er bekreftet eller avkreftet av Rovdata.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Det er høy dødelighet blant jervunger det første året, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Avgangen av voksen jerv skjer hovedsakelig gjennom lisens- og skadefelling, samt påkjørsler. Det avdekkes også enkelte ulovlige fellinger og forsøk på ulovlige fellinger av jerv i Nordland og tilgrensende områder i Sverige, som resulterer i at det er en viss usikkerhet i den samlede belastningen på jervebestanden.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA Rapport 1874, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser Statsforvalteren i Nordland at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Vi anser kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Vi anser at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, er oppfylt. I den sammenheng viser vi også til at evt. jerv felt på skadefelling vil belastes vedtatt lisensfellingkvote for dette området.

«Føre-var prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Statsforvalterens vurdering

Johan Rødås søker om fellingstillatelse på jerv etter ytterligere funn av to kadaver påvist drept av jerv den 3. september, samt synsobservasjoner av jerv samme dag. Det er per 3. september funnet 18 kadaver påvist drept av jerv i Rødås besetning, samt et kadaver påvist drept av gaupe, et kadaver påvist drept av ukjent fredet rovvilt, og et kadaver med status «ukjent». Det er gjennomført forsøk på skadefelling i området i perioden 12. august til og med 1. september 2021, uten resultat.

Rødås mottok den 24. august midler til akutt tidlig nedsanking, og er godt i gang med dette tiltaket. Det er en tid- og ressurskrevende prosess å sanke ned en betydelig andel sau og lam fra

utmarksbeite, og Statsforvalteren vurderer at forutsetningene for å kunne sanke tidlig varierer mellom ulike besetninger.

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader finner Statsforvalteren det riktig å gi tillatelse til skadefelling av jerv, parallelt med at besetningen sannes ned på innmarksbeite. Tillatelsen gis til Johan Rødås, som har oppnevnt Raymond Osbakk som fellingsleder og ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket.

Vi viser til vårt vedtak av 12. og 24. august for ytterligere bakgrunn og begrunnelse.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Siden fellingslaget ikke er kommunalt, blir det ikke utbetalt godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a.

Direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9, kan dekkes med en øvre ramme på **kr 15 000,-**. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, nødvendig overnatting etc.

Den økonomiske rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må fellingsleder ta kontakt med Statsforvalteren og avklare dette på forhånd.

Fellingsleder fører regnskap over kostnader løpt i skadefellingsperioden. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra fellingsleder tilskudd til dekking av utbetalt godtgjøring og dekking av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per epost:

Fauske kommune
Statens naturoppsyn, Nordland
Mattilsynet, region Nord
Miljødirektoratet
Sørfold kommune